

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemani:
celo leto . . . . . K 24—	celo leto . . . . . K 22—
pol leta . . . . . 12—	pol leta . . . . . 11—
četrt leta . . . . . 6—	četrt leta 5-50
na mesec . . . . . 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbija vsak dan sveder izvenrednih medelja in pramika.

Inserati veljajo: petrostopna petti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posebna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto . . . . . K 25—	celo leto . . . . . K 28—
pol leta . . . . . 13—	pol leta . . . . . 14—
četrt leta 6-50	četrt leta . . . . . 7—
na mesec 2-30	na mesec . . . . . 3—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Govor poslanca Vukovića v proračunskem odseku.

V proračunskem odseku je preciziral posl. Vuković, član Zveze južnih Slovanov, stališče južnih Slovanov napram vladni predlogi o italijanski fakulteti. Njegov govor je zlasti interesanten z ozirom na nove vidike, katerih presojamo Jugoslovani to vprašanje, in utemeljitev naše zahteve po reciprociteti zagrebske univerze ni bila podana kmalu tako obsežno in popolno. Zato prinašamo danes kratek ekscerpt njegovega govora, iz katerega posnemamo:

Vprašanje ustanovitve laške fakultete v Avstriji ni več le kulturno, temveč eminentno politično. Na znotraj je končni cilj predložiti predloge ta, da se v bližnji prihodnosti ustanovi laška fakulteta na primorskem, t. j. v jugoslovanskem teritoriju. Na zunaj pa naj to dejstvo kar najugodnejše vpliva na naše razmerje napram sosedni državi Italiji.

Značilno je, da se vlada ravno pod pritiskom tega uvaževanja, ki je mirno lahko rečemo vmešavanje tuje države v naše notranje razmere, tako krepko zastavlja, da kolikor mogoče hitro ustreže laškim željam — prezirajoč pravice in interese Jugoslovancev, ki so faktični lastniki Primorja, in katerih obmorska domovina in tradicionalna domovinska ljubezen se le daje in ohranja naši monarhiji značaj veselice.

Proti tej veselici pa je nazadnje naperjena ital. visoka šola, ako se ustanovi na Primorskem, najsibo v Trstu ali njega okolici — saj je dovolj znano ono gibanje, ki stremi danes še fantastično, toda vendar dosledno po odtrganju primorskih dežel od Avstrije in njih priklapljenju k Italiji. Temu gibanju bi dala laška univerza v Trstu še le dosledno organizacijo in kontinuiteto razvoja, ogroževala bi torej ne le državo, temveč najvišje življenske interese Jugoslovancev. Ne ubraniti se ob pravem času te eventualitete, bi se reklo že naprej sankcionirati umor na lastnem narodu, in zato moramo Jugoslovani uporabiti vsa priupna sredstva, da se zakonito prepreči v Primorju italijansko vseučiliško mesto. Tej zahtevi velja predvsem boj Jugoslovancev, ne pa fakulteti sami na sebi, katero Italijanom ravno tako privoščijo, kakor jo sebi želijo.

Vlada je z ozirom na posledice primorskega vseučiliškega mesta slepa, ona pričakuje izboljšanje italijanskih avstrijskih razmer, ponehanje irendentizma dosegla pa boče narobe učinek. To spoznanje ni le v avstrijskih mimovladnih patriotičnih krogih splošno, temveč je v sami Italiji med resnimi politiki razširjeno. Govornik prečita v dokaz obširni članek iz Illustrazione Italiana, kjer dolži člankar avstrijske parlamentarne, ki se potegujejo za laško univerzo v Trstu, da jim manjka političnega in patriotičnega čustva in moške odločnosti, preprečiti v naprej grozečo nevarnost.

Italijanska fakulteta je za vlado zgolj politicum. Zaraditega se tako zavzema za njo — medtem ko brezobzirno prezira silnejše in nujnejše kulturne zahteve trikrat večjega naroda jugoslovanskega.

Ravno radi tega pa morajo porabiti Jugoslovani priliko, ko se je razvilo v proračunskem odseku visokošolsko vprašanje, da znova začnejo boj za svoje visokošolske zahteve, uvidevajoč, da na vladno stališče ne vpliva sila kulturnih, temveč le moč političnih argumentov.

Izmed jugoslovanskih kulturnih zahtev se govornik bavi zlasti z ono, reciprociteto zagrebske univerze.

1. Velika množina hrvaških dijakov iz Avstrije je vzgojena na hrvaških šolah in deluje zopet v praktičnem življenju v hrvaških uradih. V zadnjem času je v tem oziru zlasti poudarjati, da se je uvedel v Dalmaciji hrvaški notranji uradni jezik.

2. V stvarnem oziru ni proti izpitu na hrvaški univerzi ničesar pripominjati. Prvi izpit se pripoznava že danes, glede judicijelnega izpita je opozarjati na dejstvo, da je kazensko pravo isto; kazenski proces se le malo razlikuje, pri predavanjih pa se na razlike izrecno opozarja; novi avstr. civilni proces se izrecno obravnava, civilno pravo je identično z avstrijskim in ravnotako z malimi izjemami trgovsko in menično pravo.

Pri III. izpitu se že danes povsod upoštevajo na Avstrijo se nanašajoče razmere in bi se to še event. lahko znatno razširilo.

3. Vprašanje reciprocitete je že staro: postalo je danes ljudski postulat in resolucije raznih dež. zborov to jasno dokazujejo.

Toda vlada še do danes ni prišla do zavesti, kakšen faktor v državnem

življenju so Jugoslovani in lahkomi-selno prezira tudi take njihove kulturne težnje, ki se dajo rešiti brez vsakega odpora in brez vsakih žrtev. In to po aneksiji Bosne, ko bi morala Avstrija vse storiti da si prisvoji in ohrani ne le jugoslovanski teritorij, temveč dušo in srce naroda za skupno domovino.

Proti taki vladi je najstrožji nastop upravičen in potreben.

Obrambni tečaj v Ljubljani

(Konec.)

Na razpravo je prišel referat tov. Brunčič o manjšinskem šolstvu. Tovariši Brunčič je opozarjal na zaslonbo, ki jo imamo v zakonu, imenoma v čl. 19. drž. osn. zak. za svoj boj v prid kulturnim potrebam naših manjšin. Ne kaže povsod in vsikdar zanašati se na pomoč družbe sv. Cirila in Metoda, ampak, kjer so izpolnjeni vsi predpogoji čl. 19. in § 59. drž. šol. zak., prenesimo stroške, spojene z manjšinskimi šolami, na deželo, ozir. občine. Tov. referent je poudarjal, da mora boj za manjšinsko šolstvo po čl. 19. postati bistveno-programna točka naše bodoče narodne obrambe, da mora to igrati vnaprej večjo vlogo pri nas. Zlasti posvečamo organizaciji delavstva in obrtništva svojo pozornost, kajti to je drugod in bo pri nas glavna zaloga in opora našim manjšinskim kulturnim zavodom. Neobhodno potrebno pa je gospodarsko okrepiti naše manjšine, kajti gospodarsko slaba manjšina bo krutemu nasilju od nasprotne strani gotovo podlegla. Obrambno društvo »Brani-bor« nam mora zato biti punčica, nič manj draga kot pa »C. M. družba«!

III. Dopoldne ob 9. uri.

G. Semrov otvori zborovanje, pozdravi vrlo tržaško prvoboritelji-co, g. Ponikvarjevo in tržaškega deželnega poslanca g. Miklavca ter vrlaga koroškega rodoljuba g. Prosekarija.

Referira na to g. Prekoršek o položaju Slovencev na Štajerskem. Poda v glavnih potezah sliko našega nazadovanja, kakor se je izvršilo v velikem stilu tekom stoletij. Sloven-sko-nemška jezikovna meja na Štajerskem ni nikakor strogo začrtana, naravna, geografska meja, ki bi jo tvorilo visoko — težko prestopno gorovje. Naša jezikovna meja je umet-

na, ki se vije od Radgone proti Dra-vogradu — spočetka strogo in ostro začrtana — od Spielfelda dalje pa v širokem pasu, ki se ponekod približa docela že k Dravi ter se zopet zoži daleč nazaj v hribovje ob levem dravskem bregu (Sv. Križ, Sv. Duh na Ostrm vrhu). Kot jezikovno mešan okraj pride za nas v prvi vrsti v poštev ozemlje ob progi južne železnice od Spielfelda pa do Maribora in še čez. Najvažnejša točka tu je Sent Ilj. Maribor je danes za ves ta okoliš gospodarski in kulturni cen-ter. Drugo važnejše jezikovno meša-no ozemlje leži v gornji Dravski do-lini okoli jezikovnega nemškega otoka Marenberka. Narod je tu dvo-jezičen — sledovi nekdanjega nemškega gospodarstva tu ob meji niso izginili in bodo izginile šele s prihodu-jo generacijo. Vzhodni del jezikov-ne meje od Spielfelda do Radgone je mnogo manj znan in mnogo manj obiskan — Nemci ga prepuščajo bolj svoji usodi — mi pa tudi. Navaja natančne statistične podatke o raz-merju med Slovenci in Nemci na Štajerskem, njih gospodarski položaj i. t. d. V drugem delu referata je podal opis nemških jezikovnih oto-kov, spodnje - štajerskih mest in trgov, na katerih sloni danes vsa nemška moč, ki je številno neznatna (52.000), a gospodarsko močna in kulturno prenasličena.

H koncu omenja g. referent naj-novejše bojne nemške načrte na šol-skem polju in na polju sistematične kolonizacije potom »Südmarke«. — Dolžnost »C. M. D.« bo, da posveti sevrnu več pozornosti, danes se da še mnogo rešiti, kar bo po letih nemo-goe. Zelo zanimiv referat bude iz-dan v posebni brošuri.

O Koroški je poročal potovalni učitelj Ante Beg in sicer jako obšir-no, od občine do občine, toda zaradi kratkega časa je moral mnogo zani-mivosti preskočiti. Posebno zanimi-vi so bili vzroki, zakaj tako straho-vito nazadujemo. Prvi vzrok je ljud-sko šolstvo, katerega absurdni ustroj nam je predavatelj podrobno razlo-žil. Tretja rana je pomanjkanje slo-venskega razumnštva, četrta rana: društveno in organizatorično življe-nje med Slovenci nosi preveč eno-stranosti. Peti: ljudstvo je zaostalo v racionalnem gospodarstvu. Na-svetoval je tozadevne odposmočke, kakor: 1.) izvojevati od občine do

občine preustroj ljudskih šol; 2. skr-beti za slovenski učiteljski naraščaj; 3.) ustanoviti protitež nemškimi za-vetiščem za vaje; 4.) skrbeti za izšolanje več slov. mladeničev na srednjih šolah; 5.) prirejati gospo-darska predavanja iz Kranjske in Štajerske; 6.) snovati pevsko društva, ki bodo zopet oživela pozabljene slovenske narodne pesmi. Lep in te-meljiti referat bude tudi tiskati.

Referat Ivana Mar. Čoka o na-rodnostnih razmerah na Primor-skem. Omenja bistveno razliko med bojem proti Italijanom in proti Nemcem. Glede goriške meje ome-nja: narodnostno mejo, boj za Gori-co, tamošnje šolstvo, gospodarstvo in politično stališče. Nato pripominja boj za Kormin, Ločnik, Podgoro, De-vin, Dolenje in Trzlič. Govorec o Istri se peča s tamošnjimi kulturni-mi, gospodarskimi in političnimi razmerami. Istra šteje po zadnjem šteju 61% analfabetov, katerih več-ji del pripada na Slovence in Hrvat-e. Veliko škodo delajo tam »legine« (in deloma šulferajn. šole). Naše »Za-družništvo« se v Istri dviga.

Najobširnejše se peča s Trstom. Po številu dokaže, da je tržaških Slo-vencev vsaj 70.000, da je torej Trst največje slovensko mesto. Pod za-glavjem politične moči tržaških Slo-vencev razlaga pomen zadnjih dr-žavno- in deželnozbornih volitev, ki so za Tržičane tako ugodno izpadle. Glede šolstva omenja, da v zadnjem času v okolici (Sv. Ivan in Rojan) nazadujemo, v mestu pa bi Slovenci potrebovali najmanj 8 petrazrednic. Če pa odštejemo otroke, ki uživajo slovenski pouk, jih ostane še vedno 2300, ki ga ne uživajo. Razpravlja še o gospodarskem položaju tržaških Slovencev in njihovi življenski sili.

Po dvadnevem zborovanju zaključil je g. Semrov velepomembno zborovanje. Radi kratko odmerjene-ga časa mora odpasti referat gosp. Bega o položaju Slovencev na Kranjskem — zlasti kočevski otok. Gospod predsednik se zahvali vsem udeležnikom, katerih je bilo vedno veliko število, za udeležbo, kajti s tem so pokazali, da se živo zanimajo za manjšinsko delo.

Narodno-radikalno akademično društvo »Adrija« je na ta način naj-lepše proslavilo 25letnico »Ciril-Metodove družbe« ter pokazalo tako pot, po kateri bude treba hoditi v

LISTEK.

V Sofijo.

Piše dr. Ivan Lah.

Praga.

Zdar Tobě, Praho!

Svat. Čech.

Pozabil sem že, kako se imenuje oni studenec, o katerem govori Ma-clar v začetku svoje »Rima«. Dasi je to zelo znan studenec v Rimu. Po-zabljivost je včasih dobra, včasih slaba lastnost. Tam torej, pri onem studencu, sedi pesnik, ko se poslavlja iz Rima in pije njegovo čisto, hladno vodo. Pijejo iz njega vsi, ki se po-slavljajo iz Rima, ne vem ali zato, da bi nikdar ne pozabili večnega mesta, ali zato, da bi se zopet vrnili vanj. Na ta studenec sem se spomnil, ko sem se poslavljaj iz Prage.

Kako je to prišlo, da se je bilo treba ločiti? Res, zadnji trenotek si človek stavi tako nepotrebno vprašanje. To je bilo tako: gospod Muhič je srečno dokončal vojno leta 1809, poženil je vse svoje mlade prijatelje in ni imel drugega dela, nego da je popotoval po novem ilirskem kralje-stvu in je gledal mlade Ilirce, ki so

se nenavadno hitro rodili drug za drugim. Kadar se gode take stvari, je navadno konec povesti. Ko je bilo torej konec te povesti in je celo že gospodu Muhiču brez vojne v deželi postalo dolgočasno, sem bil tudi jaz prost in pot v svet je bila odprta. Treba se je bilo ločiti iz te zlate ljubljene Prage.

Celo leto se je že pripravljaj slo-vanski shod v Sofiji in blagohotna usoda mi je naklonila, da sem mogel tudi jaz oditi na jug. Toda, mesto da bi odšel na jug, je zavila moja pot proti severu, ker sem si izbral nenav-adno dolgo pot čez Krakov, Varša-vo, Petrograd, Moskvo, Kijev, Odeso, Carigrad v Sofijo. Do shoda je bilo časa še mesec dni in tako mi je bilo mogoče, izbrati to daljšo pot, ki pa ima zato v sebi tudi več zanimivosti. Treba se je bilo torej posloviti iz Prage. Kdo ne ve, kako je krasna! Ljubili smo jo vsi, ki smo v nji pre-živeli nekaj let, ljubili smo jo, kakor svojo drugo domovino. Noben njen kot nam že ni bil neznan, znane so nam bile vse njene posebnosti in za-nimivosti. Bolj, ko smo jo poznali, bolj smo jo ljubili. Stoinstokrat jo človek gleda z Letne ali iz Riegrovih vrtov in vedno se mu zdi, da vidi v nji nekaj novega, posebnega, česar še ni videl dolej. In zdaj se je bilo treba naenkrat ločiti. Še enkrat smo stopili v Riegrove vrtove sveder, ko

je zahajalo solnce in smo jo gledali pod seboj. Hradčani so se svetili v večerni zarji, obsijani s posebnimi žarki so se žareli v nji stolpi nad ve-ličastnim domom sv. Vida, ob njem je v polmrazu izginjalo zidovje praz-nih kraljevskih palač. Ob mirni, pono-sni Vitavi leži stolpola Praga, kraljevsko mesto, tako slavno v pre-toklosti, tako silno in sedanjosti. Od severa do juga sega nam pogled: od prostranih libenskih tovarn do sta-rega Višegrada na bregu Vltave. Pod nami leži črno morje hiš s svo-jimi značilnimi stolpiči. Na desno se kažejo visoke hiše »svobodne drža-ve«, Žiškova, na levo se dvigajo naši moderni Vinogradi, kjer si je izbrala — menda zaradi domačega imena — svoje bivaličke slovenska praška ko-lonija. Še enkrat se ozremo okrog, bude se spomini na vso lepo mladost, na vse, kar je v nji bilo krasnega, vznosenega, velikega, na vse, kar je bilo neprijetnega, teškega . . . Po-zabljivost je včasih dobra, včasih ala-ba lastnost. Čemu spomini, čemu vse, kar je prešlo.

Vračal sem se domov čez Rožne vrtove, Kdo ne pozna Rožnih vrtov na Vinogradih! Je to kraj ljubeni. Nešteto krat sem se vračal mimo njih domov. Zvečer, ko se umirajo, napo-nijo se vrtovi s zaljubljenimi pari. Posedajo se pa klopet drug poleg drugega in si šepetajo najljubši

besede. Drevje šepeče nad njimi, ve-ter trepetaj preko alej trave se zibljejo s cveticami — vse živi, san-ja . . . Tudi Kinskega vrtovi in Kar-lov park je poln v podvečerni čas, toda Rožni vrtovi so kraj ljubezni. Prijetno je bilo hoditi mimo njih in poslušati njih nemirno šepetanje. Radi smo prebivali v njihovi bližini. Treba se je bilo ločiti tudi od njih. No, na svidenje Rožni vrtovi in vaša ljubezen in vaše sanje. Pri bistri, hladni vodi rimskega studenca se je poslavljaj pesnik iz Rima. Taka je navada, ki odgovarja domovini kla-sične umetnosti. Zelo idealno je to in pomenljivo. Mi nismo bili tako ideal-ni, niti nismo mogli biti, kajti v Pra-gi ni studenca s hladno, bistro vodo. Praška voda je slaba in zdravju ne-varna; zato smo se poslavljajali pri če-škem pivu in slovenskem vinu. Bodi bogu potoženo, da je bilo tako, am-pak bilo je prav; kdor je kdaj skusil vročino in žejo v Krakovu in v Var-šavi, kjer je morda zastojal iskal pri-mernega okrepčila, ta zna ceniti do-broto onih pijač. Bodi torej iz da-ljave pozdravljeno i ti češko pivo i ti slovensko vino, dasi ne podednju-jem bistre mrzle vode iz rimskega studenca. V zemlji velikega pesnika A. Mickiewicza i vam veljajo začetne besede iz »Pana Tadeusza«: Ceni-ti vas smo žele ta, ki vas je izgubil. Ne hotel bi večjati naš Slovence, ki oče-

je opojne pijače; ampak z ozirom na severne kraje, so v tem oziru razme-re pri nas za potnika naravnost ide-alne.

Poslavljajali smo se tri dni. Odšel sem še enkrat v Karlin in sem pose-del v parku pred cerkvijo. Tam je bilo, v mrzlem predpustnem dnevu, ko sva se srečala. Pa bog s Teboj, Emanuela! Temu bo že sedem let, če sem prav štel. Čemu spomini, čemu to, kar je prešlo. Kdo ve, ali se še kdaj srečava: ti omožena žena, jaz svoboden mož? Kaj bi!

Nazadnje smo se sešli v sloven-ski kleti, kjer se točijo pristna vi-pavska vina. Prav poleg Rožnih vr-tov vlada g. Hrovatin nad svojimi podzemeljskimi zakladi. Stoje tam doli, drug pri drugem, kakor slavni blaniški vitezi ali kralj Matjaževi ju-naki. Črne vrane obletujejo goro v znamenje, da so še vedno tam. Bog z njimi, da bi še dolgo tam ostali, da bi njihov duh nikogar ne motil in opajal, ampak da bi silil in krečal v teških trenutkih in radostih srca v veselih časih. Da bi bila njih vsebina vedno tako čisto slovenska, kakor je sedaj. Tam v neposredni bližini teh velikanov smo trčili zadnjič na zdravje naše lepe domovine. Potem smo se odpeljali na kolodvor.

(Dolje prihodnjič.)

priloga. Zanimivi referati, ki bodo izdani v posebni brošurici, bodo lahko tvorili podlago za vse bodoče manjšinsko delo.

Dnevne vesti.

+ **Občinski svet ljubljanski** ima danes ob šestih popoldne sejo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznana predsedstva in poročila o dopisu c. kr. priv. južne železnice glede pogodbe radi prelozene Martinove ceste pri podvozu pod progjo južne železnice; o dopisu mestnega zapuščinskega urada v Berlinu glede neke zapuščine Albina Tertscheke mestni občini ljubljanski; o dopisu županovnem glede uvedbe pobiranja posebne občinske naklade na žganje in glede pogodbe z Maksom Samasso, tičeče se zamenjave in prodaje nekaj mestnega sveta na Gradu in na Prulah; o prošnji »Ljubljanskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva« za prispevek k stroškom gasilnega shoda, ki se ima vršiti dne 13. 14. in 15. avgusta v Ljubljani; o prošnji »Osrednjega zavoda za otroško varstvo in mladinsko oskrbo na Dunaju«, naj bi mestna občina pristopila temu zavodu kot član; o računskem sklepu mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada tega posojila za leto 1909.; o prošnji mestne občine ljubljanske za stavbno dovoljenje za/prizidek k poslopiju mestnega dekliškega liceja; o dopisu županovnem, glede naprave pršne kopeli v poslopiju c. kr. državne obrtne šole; o dopisu županovnem glede oddaje za centralno kurjavo v novem šolskem poslopiju na Prulah; o prošnji vodstva državnih potniških pletarskih tečajev za osrednjo Kranjsko, za izjavo mestne občine ljubljanske glede premembe naslova teh tečajev v naslov: »Državne učne delavnice«; o nasvetih ankete, sklicane vsled sklepa občinskega sveta z dne 7. junija, glede ustanovitve polletnega zabavišča za ljudsko - šolsko mladino; o dopisu županovnem glede delegovanja enega praktičnega trgovca v izpraševalno komisijo trgovskega tečaja na mestnem dekliškem liceju; o dopisu mestnega šolskega sveta glede nabave neobhodno potrebnih učil na II. mestni deški ljudski šoli; o dopisu mestnega sveta glede nabave neobhodno potrebnih učil na mestni trirazrednici na Karolinski zemlji; o računskem sklepu mestne klavnice in izkazu zaklane živine za leto 1909.; o računskem sklepu in bilanci mestnega vodovoda za leto 1909.; o računskem sklepu in bilanci mestne elektrarne za leto 1909. Na dnevnem redu tajne seje so: Predsedstvena naznana in poročila o dopisu upravnega ravateljstva mestne hranilnice glede odobrenja obrestne mere pri nekem posojilu; o prošnji neke pomožne uradnice mestnega magistrata za stalno imenovanje; o prošnjah magistratnih slug za vstetje v vojaški službi prebitih let v pokojnino; o prošnji nekega uradnika mestnega magistrata za daljši bolniški dopust; o prošnji nekega policijskega uslužbenca za daljši bolniški dopust; o prošnji nekega uradnika mestnega magistrata za dopust in bolniško podporo; o prošnji nekega uradnika mestnega magistrata za bolniško podporo; o prošnji nekega policijskega uslužbenca za bolniško podporo; o prošnji vdove nekega uslužbenca mestnega užitninskega zakupa za podporo; o prošnji nekega uslužbenca mestne elektrarne za izredno nagrado in o prošnjah za razne koncesije.

+ **Obstrukcija v proračunskem odseku.** V soboto zvečer med vladnimi strankami in Jugoslavi sklenjeni kompromis je med nasprotniki prouzročil hudo demoralizacijo. Kričali so prej na vse grlo: boj, neizprosni boj proti jugoslovanski obstrukciji, nobenih pogajanj in nobenih kompenzacij. Nameravali so, naj traja seja od sobote nepretrgoma noč in dan, in dan in noč. Obstrukcionisti onemogli popadli. A se tisti prvi večer je bilo vsega tega junaštva konec. Obstrukcionistom je bilo seveda na tem, da pridobe kar največ časa, da se morejo odpočiti in da bi v prihodnji seji z novimi močmi nadaljevali boj. Vsaka ura, ko ni seje, je pridobitev za obstrukcijo in izguba za vladno stranko, saj je namen obstrukcije potratiti čas in zavleči glasovanje. Večina je morala v soboto kapitulirati, ker so jo zapustili Poljaki. Ti so z vlado v nasprotju zaradi gradbe kanalov in ji mečijo polena pod noge, da bi jo omehčali. Nasprotje z vlado zaradi kanalov je vzrok, da so Poljaki olajšali obstrukcionistom delo, ne morda kak posebnega ljubezen za naše jugoslovanske postulate. Kako so vladne stranke zaradi sobotnega kompromisa zbegane, se najbolje razvidi iz nasprotujočih si poročil nemških listov. »Tagespost« se jezi na vladne stranke in priznava brez ovinkov, da so se blamirale. »Grazer Tagblatt« skuša zatemniti sliko dejanskega stanja, da bi njegovi bralci sploh

ne mogli spoznati pri čem in za čem. »Neue Freie Presse« pa se tolaži, da je prav za prav vseeno, ali se konča generalna debata v tri dni in dve noči trajajoči seji, ali če se potem kompromis doseže, da bo ta debata v ponedeljek sverer končana. Pa ni popolnoma tako. Dogovorjeno je pač, da se generalna debata danes v ponedeljek konča, a obstrukcionisti so vsled kompromisa vendar veliko na boljsem, kakor bi bili brez kompromisa. Prvič so se odpočili in bodo lahko z novimi močmi nadaljevali boj, drugič pa se da generalna debata še zavleči z dejanskimi popravki. Vzlie vsemu zavijanju pa priznava tudi »Neue Freie Presse«, da je vsa akcija vladnih strank zoper obstrukcijo izgubljena, če se ne poravnava med vlado in Poljaki nastalo nasprotje, in da zna obstrukcija zmagati. Klerikalna »Reichspost« pa ve o tem kompromisu še veliko več povedati. Že »Neue Freie Presse« namiguje, da bi Jugoslavi baje radi opustili obstrukcijo, če se jim da ena decentura v Krakovu. »Reichspost«, ki ima najtesnejše zveze s famoznim Gessmannom, pa ve povedati, da je zgoraj omenjeni kompromis premirje pred sklepom popolnega miru in da se vrše pogajanja za stvaren kompromis. Po naročilu tega lista so baje Jugoslavi voljni skleniti kompromis, če se jim da ena decentura v Krakovu ali če se priznajo na zagrebškem vsenčulišču narejene skušnje. »Reichspost« pravi, da čakajo samo prihoda telegrafično poklicanega dr. Susteršiča, da se stvar odloči. Ker je vlada izjavila, da Jugoslavi absolutno ne da nobene kompenzacije in ima vezane roke, naj bi stranke večine jamčile Jugoslavi, da se tak kompromis izpolni. Upamo še, da je »Reichspost« glede po njej navedenih pogojev, pod katerimi bi Jugoslavi sklenili kompromis, v veliki zmoti.

+ **Obstrukcija - Poljaki - socialni demokratje.** V boju zoper jugoslovanske kulturne zahteve združen Nemci, Poljaki in socialni demokratje se kaj slabo razumejo. Ko so Poljaki v soboto pustili svoje nemške in socialnodemokratske zaveznike v boju zoper obstrukcijo na cedilu in jih ni bilo na sejo proračunskega odseka, je v taboru večine zavladala velikanska nevolja. Posebna deputacija je šla nad ministrskega predsednika in nad poljskega ministra Dulemba in tam so se možakarji posteno sprli. Minister Dulemba je gospodom povedal, da so Poljaki pripravljeni se boriti proti obstrukciji pa samo podnevi ne tudi ponoči, češ, seje ponoči so nasilstvo. Pa tudi dr. Adler, vodja socialnih demokratov, se je hudo razkoračil in povedal, da so socialni demokratje pač pripravljeni večino podpirati v boju zoper obstrukcijo, da pa je nečesto nadomestovati. Kregali so se torej posteno in prav lahko je mogoče, da si bodo še segli v lase.

+ **Babič - Gjalski in »Slovenec«.** V četrtkovni številki piše »Slovenec« pod naslovom »Hrvaški poslanec Babič - Gjalski v službi avstrijske vlade«: »Včeraj je prišel v parlament član hrvaškega sabora, Babič - Gjalski, znani pokretaš in Masarykovec ter je prigarjal v potu svojega obraza jugoslovanske poslance, naj nikari ne obstruirajo laške fakultete. In to potem, ko je bil že zvedel, da je Bienenrth odločil a limine vse zahteve Jugoslovanskega vsenčuliškega kluba. Obdeloval je ta plemeniti gospod najprej člane »Zveze južnih Slavena«, osobito pa Ploja in nekatere hrvaške poslance. Nato pa se je spravil na poslance dr. Korošca in ga rotli, naj pregovori dr. Susteršiča, da odstopi od obstrukcije. Trdil je, da so razni člani »Zveze južnih Slavena« zoper obstrukcijo in da se je le udeležujejo, ker — dr. Susteršič noče odnehati... Vprašati pa moramo, po kateri poti je prišel Babič - Gjalski do tega, da je postal politični agitator Bienenrth in Stürgkha? Ta notica, ki izvira najbrže izpod peresa dr. Korošca, je zlobna mistifikacija. Kakor smo že poročali, je prišel Babič - Gjalski domenit se s posl. Hlibovickim zastran vseslovanske kongresa. Če je pa pri tem napravil nekatere poslanecem izrekel dvome o zmagi slovanske obstrukcije — se to vendar še ne pravi, da je Babič - Gjalski kot najet agent Bienenrtha hotel vplivati na jugoslovanske poslance. Iz cele notice se vidi, s kako zlobnostjo hoče »Slovenec« oziroma posl. dr. Korošec izrabljati morebitni privatni pogovor s posl. Babičem. Še bolj zlobno pa je, da »Slovenec« sumniči celo posl. Masaryka, da je on inspiriral Babiča. Nam se dozdeva vse nekaj drugega, da dr. Korošec ni veliko za podporo od strani Čehov in da poskuša s takimi in enakimi intrigami vzbuditi nevoljo med češkimi poslanci. Upamo pa, da nas bodo Čehi navzlic vsem klerikalnim intrigam še nadalje podpirali v našem stremljenju. Prepričani smo pa tudi ob enem, da bo stala tudi napredna hrvaška javnost v tem boju na naši strani.

+ **Na pravi poti. »Mladost«.** Glasilo Čahov, prijavlja naslednji dopis: Selca. Že dva meseca smo molčali; morda si že mislite, da se nas je lotila mladost. Pa ravno v tem času je naš odsek pokazal zopet velikega naveda. Na dan sv. Reinega Telesa se nas je udeležilo procesije pred Najsvetejšim 30 Orlov, in sicer 22 v kroju, akoravno nas je o Veliki noči k skupnemu obhajilu pristopilo šele devet v kroju. Torej lep očividni napredek, ki ne potrebuje nobene druge pohvale. Dne 12. junija smo imeli zopet skupno sveto obhajilo. Tudi to pot smo se zbrali ob določenem času v Društvenem domu in korporativno odkorakali od tam v cerkev, 22 v kroju, drugi z znaki. Popoldne smo po določenih telovadbi napravili izlet na Čelnjico, kar je napravi na ondote prebivalce dober vtis. Tako torej napredujemo vidno in smo iz srca veseli, ko vidimo, da gremo po pravi poti v bodočnost. — Na dan sv. Aleša bo pa po sv. masi skupno bezlanje v kroju po gmajni.

+ **Nadučitelj Grmek** je naš deželni šolski svet, v katerem imajo naši klerikali večino, zopet premestil iz Komende v Kranjo, in ga s tem ločil od njegove žene, ki ostane še nadalje v Komendi. S tem svojim korakom je klerikalna večina našega deželnega šolskega sveta vsemu svetu pokazala, kako malo spoštuje institucije katoliške cerkve, to je nelodljivost katoliškega zakona, ker je s tem, da je pregnala Grmeko od svoje žene dejansko ločila njegov zakon. To smo hoteli pibiti, da bode šolski svet vedel, kakšni so naši klerikali v besedah in kakšni zopet v dejanjih.

+ **Obč. volitve v Nabrežini.** Dne 6. in 7. t. m. bodo v Nabrežini občinske volitve, pri katerih nastopijo tri stranke, narodnonapredna, socialnodemokratska in klerikalna.

+ **Imenovanje.** Dr. Ivan Prijatelj, asistent na dvorni knjižnici, je imenovan za pristava.

+ **Iz srednješolske službe.** Naučno ministrstvo je podelilo profesorju na državni gimnaziji v Kranju, dr. Josipu Debevcu, mesto na prvi državni gimnaziji v Ljubljani; pravemu učitelju na državni gimnaziji v Kočevju, dr. Alojziju Dejaeu mesto na državni gimnaziji v Trstu; dr. Otonu Jaukerju, prof. na drugi državni gimnaziji mesto na nemški državni gimnaziji v Ljubljani; pravemu učitelju na državni gimnaziji v Novem mestu, Josipu Reiserju mesto na prvi državni gimnaziji v Ljubljani; profesorju na nemški državni gimnaziji v Ljubljani dr. Rudolfu Rothangu mesto na državni realki v osmem okraju na Dunaju; pravemu učitelju na državni gimnaziji v Kočevju, dr. Albertu Thalhammerju, mesto na prvi državni gimnaziji v Gradeu; profesorju na državni gimnaziji v Novem mestu, Franu Vadnjalju, mesto na prvi državni gimnaziji v Ljubljani. Za prave učitelje so dalje imenovani sledeči supletenti: Anton Detela na prvi državni gimnaziji v Kranju na sedanjem mestu; dr. Josip Ettl na državni gimnaziji v Bielicu za državno gimnazijo v Kočevju; dr. Anton Fiegl na državni realki na Dunaju za nemško gimnazijo v Ljubljani; dr. Hans Gröbl na državni gimnaziji v Waidenau za državno gimnazijo v Kočevju; Karel Kunc na državni realki v Ljubljani za državno gimnazijo v Novem mestu; Josip Lob na državni gimnaziji v Solnogradu za nemško gimnazijo v Ljubljani; Ludovik Schmid na državni gimnaziji v Moravskem Novem mestu za državno gimnazijo v Kočevju.

+ **Nemška predrznost.** Na Bleiweisovi cesti št. 13 je včeraj dopoldne neka stranka pritrtila na oknu svojega stanovanja slovensko trobojnico. Ko ni bilo nikogar doma, se je polastil zastave hišni gospodar Henrik Ludwig, umirovljeni učitelj na šulferajnski šoli. No, pa končno bi to še ne bilo tako hudo, kajti umljivo je, da zagrizen šidmarkovec ne bo rad gledal slovenske trobojnice na svoji hiši. Višek nemške predrznosti pa je, da se je drznil Ludwig raztrgati slovensko trobojnico. Do tega Ludwig ni imel prav nikake pravice, zato stori dotična stranka najbolje, ako tega nemškega zagrizenca ovadi radi hudobnega poškodovanja tuje lastnine. Sodišče ga bo že pončilo, kaj se sme in kaj se ne sme.

+ **Ljubljanski tramvaj.** Med sinočnim deževanjem je marsikdo skočil na tramvaj, misleč, da se bo tako rešil neprijetne mokrote. Ljudje pa so se v tem svojem mnenju prav grdo motili, kajti navadno so prišli iz dežja pod kap. Večina voz ima namreč še tako slabe strehe, da je prav počeno curjalo po potnikih. Gotovo je v interesu družbe, da čim prej odpravi take pomanjkljivosti.

+ **Šolski Petindvajsetnik.** odkar je kot šef prevzel v svojo oskrbo lekarno, praznuje te dni naš odlični sometan g. Ubald plem. Trnkoczy. Slavljenec je rojen moravski Čeh

in iz stare lekarnariške rodbine. Kot človek najljubeznivejših oblik in najplemenitejšega srca pridobil si je takoj po svojem prihodu v Ljubljano najhujše simpatije. Njegova druga domovina se mu je tekoma let s svojimi naravnimi krasotami tako priljubila, da je zastavil vse svoje moči in vso svojo znano delavnost in žilavost v to, da bi opozoril na njo širši svet in da bi tujski promet privabil v naše prelepe slovenske kraje. Slavljenec je ustanovnik naše »Deželne zveze za povzdigo tujskega prometa«, kateri je tudi dalj časa načeloval kot nad vse delaven in požrtvovalen predsednik. Tudi še danes je delaven v ti panogi našega narodnega gospodarstva; kot predsednik »Hotelske delniške družbe Triglav« deluje marljivo kot čebelica na to, da bi naša prelepa Bohinjska postala druga Švica. Zaupanje njegovih sometanov poverilo mu je pa tudi nešteto javnih mest, na katerih vseh se je izkazal kot popolnega moža. Nešteto let žrtvuje že slavljenec kot mestni občinski svetnik svoje moči prospehu in napredku naše bele Ljubljane; kot občinski svetnik je posebno delaven v stavbinskem odseku. Zaupanje njegovih sometanov poklicalo je pa slavljenca tudi na eno najodličnejših, a tudi najbolj odgovornih mest, to je na mesto predsednika naše vzorne in močgne »Mestne hranilnice ljubljanske«. Ravno na tem odgovornem mestu je pa v polni meri upravičil zaupanje svojih sometanov. Napredek, katerega nam kaže naša »Mestna hranilnica ljubljanska v zadnjih dveh letih, ko so poskočile vloge za več kot 15 milijonov, je v prvi vrsti njegova zaslug. Radi tega ne moremo vprico njegovega jubileja zamolčati slavljenčevih zaslug, katere si je stekel na raznih poljih in posebno še na polju mestne uprave in na polju slovenskega hranilništva. Njegovim številnim prijateljem in znancem se torej ob njegovem jubileju pridružujemo s polno dušo tudi mi, kličoč mu: »Na mnogaja leta!«

+ **Slovenskega korepetitorja** za zborovo petje išče ravateljstvo slov. dež. gledališča za dobo od 15. septembra t. l. do 31. marca 1911. Priglasila ustna ali pismena takoj.

+ **Za operni in operetni zbor** išče ravateljstvo slov. dež. gledališča pevk in pevcev za vse glasove za dobo od 15. sept. t. l. do 31. marca 1911. Priglasila sprejema ravateljstvo takoj.

+ **Srebrno poroko** slavi danes v ožjem krogu svojih prijateljev in znancev znani ljubljanski narodni gostilničar g. Rudolf Tenente v Krakovem in njegova ljubezniva soproga. Živela.

+ **Zaključek na ljubljanski realki.** Koncem leta 1909/10 je bilo v 15 razredih 488+2 dijakov. Dijaki so bili razdeljeni po narodnosti (materinskem jeziku); edino VII. razred je bil skupen (15 Slovencev, 15 Nemcev, 1 Čeh). V vseh slovenskih oddelkih je bilo 286+2 dijakov, v nemških (te pohajajo poleg Nemcev Čehi, Italijani in nemški »Slovenci«) sta bila 202 dijaka. — Uspeh je v obče jako povoljen; padlo je le 50 dijakov (nekaj nad 9%), odličnikov pa je 39+1. Napredek je z ozirom na narodnost sledeči: v slov. oddelkih je bilo odličnikov 27+1, za višji razred sposobnih je 200 dijakov, v obče sposobnih (t. j. z eno dvojko) 10, ponavljalni izpit jih ima 21, dopolnilni izpit imata 2, nesposobnih je 30+1. V nemških oddelkih je odličnikov 12, sposobnih 132, v obče sposobnih 20, ponavljalni izpit jih ima 14, nesposobnih je 22. — Učiteljski zbor je štel poleg ravatelja 25 profesorjev in 2 asistenta, in sicer je bilo 13 Slovencev in 14 Nemcev.

+ **Razpisana srednješolska mesta.** Od 18. junija do 2. julija so bili objavljeni sledeči razpisi: Ravateljstva mesta: Iglava (dež. r., 23. julija), Gorica (g., 30. julija), Dunaj XIX. (r., 12. julija), Bieline (r., 12. julija), Dunaj IV. (r., 10. julija), Klas. filologija: M. Weiskirchen (G., L. Gr. d., 10. julija), Dunaj (Erzh. Rainer rlg., L. Fr., 10. julija), Dunaj IV. (Fr. J. rlg., L. Fr., 15. julija), Dunaj III. (G., L. G. d., 10. julija). — Mod. filologija: Bieline (r., Fr. D., 15. julija), Tešin (r., Fr. D., 15. julija), Dun. Novomesto (dež. r., Fr. E., 5. julija), Dunaj XIX. (r., Fr. D., 12. julija), Dunaj III. (G., D. l. gr., 10. julija), Ljubljana (učitelj, D. P., 10. julija). — Zgod.-zemljep. skupina: Dunaj XIX. (r., H., 12. julija), Römerstadt (dež. r., H., 15. julija). — Mat.-fiz. skupina: Dunaj XIX. (r., M. Geom., 12. julija), Dunaj III. (G., M. Nl., 10. julija), Brno (G., M. Nl., 10. julija). — Prirodopis: Knittelfeld (r., Ng. m. nl., 10. julija, prov. m.). — Verouk: Krems (uč., 15. julija), Dunaj XIX. (r., 12. julija). — Risanje: Steyr (r., 10. julija). — Suplature: Dunaj X. (r., M. Geom., prošnja na realno ravateljstvo). — Kratice in znaki kakor navadno.

+ **Na novega mestu.** Uspeh v šolskem letu 1909/10, ki se je na tukajšnji gimnaziji zaključilo v soboto, dne 2. julija, je še precej lep. Izmed 274 učencev je dobilo prvi red 232, nevišev 9 ponavljajnih izpitov. Sposobnih za višji razred je torej celih

85 odstotkov. K sprejemnemu izpitu se je oglasilo samo 35 učencev. Izpit so izvršili vsi razum enega. Zeleti bi bilo, da bi se jih prijavilo v jeseni več, kakor sedaj.

+ **Poučno potovanje.** C. kr. kmetijsko ministrstvo je podelilo vinarskemu nadzorniku g. B. Skalickemu meseca avgusta tritedenski dopust in prispevek k potnim stroškom, da preuči vinarske razmere v Istri, Bosni-Hercegovini, Dalmaciji in Hrvaški-Slavoniji.

+ **Sova je obiskala Čuke.** Dne 23. junija t. l. so bili v Radečah pri Zidanem mestu zbrani Čuki v svoji telovadnici. Če so se vadili za nastop pri procesiji ali če so imeli samo duševne vadbe, to je za ta slučaj, ki ga hočemo popisati, brez pomena. Telovadnična okna so bila odprta. Tedaj pa je šumno priletela v telovadnico zaljubljena sova, prava, pristna sova, gotovo samo ker je iz skovikanja v telovadnici spoznala, da so tamkaj zbrani Čuki. Sumela je po telovadnici in ni ni slutila, da je njen prihod razžalil gospoda kaplana, ki z vneto čuva nad navednostjo Čukov in ne dopušta, da bi se kakorkoli spozabili. Zda jih je pa prišla obiskat sova. Gospod kaplan je ukazal Čukom, naj svoje vloge in jo je obsodil na smrtno kazen. Čuki so zaljubljeno sovo umorili. Ko je bilo to junaško delo izvršeno, je pa kaplan svoje čuke rotiti, naj nikar nikomur ne povedo o tem dogodku, češ, če to izve »Slovenski Narod«, se bo Čukom smejal ves svet. Pa kadar ga imajo Čuki pod kapo, povedo vse, in tako se je razvedela tudi žaloigra o zaljubljeni sovi, ki je prišla iskat srečne tolažbe k radeškim Čukom, ki pa so jo za to kaznovali s smrtjo.

+ **Odlikovanje.** Za 40letno službovanje se je priznala gospe Franji Otoničar, c. kr. poštarici na Raki pri Krškem častna kolajna.

+ **V Gabrijah pri Celju** izcimil se je legar.

+ **Poročil** se je v Celju dne 2. jul. t. l. tamonjhi trgovec, g. Franc Lukas, z gdc. Mici Bovho, hčerko g. I. Bovhe, tajnika pri zadruzi »Lastni dom« v Celju. — Bilo srečno!

+ **C. kr. samostojni gimn. razred z nemško-slovenskim poučnim jezikom v Celju** šteli so ob pričetku šol. l. 1909/10 162 učencev, a ob koncu 145 v štirih razredih in eni paralelki. Poučevalo je na zavodu mimo voditelja 9 rednih in 3 stranski učitelji. Po narodnosti so bili vsi učenci Slovenci, po veri pa katoličani. Po rojstvu pa je bilo 138 Stajercev — 31 iz Celja —, 6 Kranjcev in 1 Bosnak. — Z odličnim uspehom je izvršilo leto 21 dijakov, z dovoljnim pa 119, nesposobnih je 12; 3 imajo ponavljalni, 2 pa naknadni izpit. Stipendistov bilo je 6 ter so dobivali skupaj 1600 K. — V izvetstvu priobčujo prof. Josip Kožuh razpravo: »Čas in njega določitev.« — Prihodnje šol. leto se pričue dne 11. sept. t. l.

+ **C. kr. drž. gimnazija v Celju** je imela ob začetku tekočega šol. leta s pripravilnicno vred 331 učencev, a ob koncu jih je bilo 313 ter je med temi bilo po narodnosti 228 Nemcev, 83 Slovencev, 1 Čeh in 1 Italijan. Po veri je bilo 288 katoličanov in 25 protestantov. Med dijaki je bilo 215 Stajercev, ostali pa so bili iz raznih avstrijskih kronovin — študentheim! — ter 6 inozemcev. — Poučevali so na zavodu: ravnatelj, 13 rednih profesorjev, 2 supletenti, 1 vadnični ter 2 pomožni učitelji. — Učni uspeh: odlikašev 50, za višji razred sposobnih 208, nesposobnih 32; ponavljalni izpit jih ima 17, neredovanih pa je 5. — Stipendije so znašale 9118-65 K, katerih je bilo deležnih 36 dijakov. — Izmed Nemcev se je učilo 40 slovenskega jezika. — Šolsko leto 1909/10 se bode pričelo dne 11. septembra t. l.

+ **Na gimnaziji v Gorici** je napravilo vsprejemni izpit 67 učencev izmed 72, ki so se prijavili za vsprejem v prvi razred. Na realki jih je prestalo vsprejemni izpit 44.

+ **Borba za kruh v Gorici** je končana. Peki so znižali ceno kruha, na 40 v za kruh prve vrste ter na 36 v za kruh druge vrste, torej tako kakor je prodajal goriški municipij kruh iz Trsta.

+ **Goriški Lahi** uprizarjajo velikansko gonjo proti slovenski šoli v Krmini; lažejo po svojih listih, ištejo slov. otroke, da bi naredili kako nerodnost, katero bi potem Lahi mogli izkoristiti proti slovenski šoli, sploh napadajo šolo kjer le morejo, seveda z izmišljotinami in podlim obrekovanjem. Prišlo jim je do ušes, da bi bilo prav, če bi se napravila slovenska ljudska šola v Trčihu, seveda za slovenske otroke, ali hitro so začeli velik krik in vik, v katerem se zrcali vsa tista toli hvalisana laška kultura. Krmin naravnost živi od Slovencev, v Trčihu pa so bili od nekdanj Slovinci in bodo. Zase hočejo Lahi vseučilišče v Primorju v isti sapi, ko skušajo na najekulturnejši način zabraniti Slovincem ljudske šole. Ali Slovenci si bomo že znali izbojevati svojo pravico do ljudskih šol; to naj si le zapomnijo laški

hujskači, nasičeni „dvatisočletne kulture“!

Zatajen umor? V mariborski okolici se splošno govori, da je neki posestnik iz Pobrežja obstrlel v gozdu neko vdovo. Dotična žena je vsled dobljenih poškodb umrla. Varuh ženinov otrok se je na to z morilecem za par tisoč kron pobotal, mesto da bi zadevo naznanil sodniji.

Kres na Drenikovem vrhu. Če nam bosta prinesla sv. Ciril in Metod lepo vreme, gorel bode njima na čast 5. t. m. ob polu 9. zvečer kres na Drenikovem vrhu.

Zaklalo se je v mestni klavni od 12. do 19. junija 81 volov, 16 krav, 4 biki, 120 prašičev, 188 telet, 59 kostrunov in 21 kozličev. Zaklane živine se je vpeljalo: 11 telet, 1 kostrun, 1 kozlič in 128 kg mesa.

Smrtna kosa. Ko je prišel sinoči branjevec Jakob Turk, stanujoč na Emonske cesti, domov, je opazil, da njegova žena mrtva v postelji leži. Na lice mesta poklicani policijski zdravnik dr. Illner je zamogel konstatovati le še mrtvaško odrevenelost ter je odredil, da se je njeno truplo prepeljalo v mrtvašnico k sv. Kristofu. Vzrok — demon alkohol.

— Mrtvega so našli sinoči na dvorišču hiše št. 14 na Krakovskem nasipu Karla Drnovška. Mož je prišel, kakor običajno domov nekoliko vinjen, potem pa zopet odšel. Na lice mesta poklicani policijski zdravnik g. dr. Illner je odredil, da so njegovo truplo prepeljali v mrtvašnico k sv. Kristofu. Vzrok: pokojnik je bil zelo udran alkoholom in je na naglo smrt vplivala kostna tuberkuloza. — Srčna kap je zadela sinoči v Lattermannovem drevedu trgovskega sodruidnika ga. Milana Pelana. Po intervenciji ga. dr. Illnerja in dr. Zajca so njegovo truplo prepeljali na dom. Pokojnik je že več let bolehal.

Tatvina v mlekarji na Brezovici. Te dni je bilo iz nezaprte mlekarne na Brezovici pri Ljubljani vzetega pol hleba sira in en ključ. V mlekarji se je našlo dilet, katero je tat pozabil. Ker pa sir še ni bil dober za uživanje, ga je tat položil pod Tomšičev kozolec, ki je od mlekarne oddaljen kakih 500 korakov. Orožniki so prijeli tatu na Vrhniki. Bil je nek vojaški begun tukajšnjega 27. pešpolka. Izročili so ga pristojni vojaški oblasti.

Stavtiki so začeli danes vsi ljubljanski mizarji. Zahtevajo boljše plače. Pogajanja med delodajalci in pomočniki se vrše. Stavkajoči pomočniki ne kade nobenega javnega miru.

Pogreša se že od 28. m. m. 12letna Ana Suhavčeva. Deklica je bledega, okroglega obraza, precej močna, nosi modro krilo, črn predpasnik in je gologlava.

Kamenje so lučali. V soboto popoldne so iz Pogačarjevga trga trije dečki lučali kamenje čez Ljubljano. En kamen je priletel celo pred Prešernovo kavarno, zadel tam sedečega gosta na levo lice in ga poskodoval.

Ponočnjaki so ponoči od sobote na nedeljo v bližini artilerijske vojašnice razgrajali in eden izmed njih tudi večkrat ustrelil. Vojaška straža je o tem obvestila policijo. Ko so razgrajali videli, da se bliža mož postav, so se podali v beg. Najbolj pogumnega, ki je imel samokres, pa je stražnik ujel in mu orožje odvzel.

Prehuda ljubezen. Ko se je v soboto zvečer na Dolenski cesti neka dekle pogovarjala s svojim znancom, je pristopil k nji njen ljubimec ter jo iz ljubosumnosti tako pahnil, da se je pri padcu znatno telesno poškodovala.

Pod električni voz bi bil včeraj kmalu prišel na Mestnem trgu nek otrok, ako bi voznik ne bil voza naglo ustavil. Pri dogodku se je takoj nabralo mnogo občinstva, in ko so uvideli, da ni nič hudega, so zopet odšli vsak svojo pot.

Epileptičen napad. Nekega učenca Mahrove trg. šole je včeraj na izprehodu, ko se je vračal domov, vrgla božast. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 40 Macedoncev, 47 Hrvatov je šlo iz Reke v Beljak, 50 jih je šlo pa v Vižmarje. V soboto je šlo v Ameriko 25 Macedoncev in 15 Hrvatov, nazaj jih je prišlo pa 30.

Izgubljen in najdeno. Delavec Franc Keržan je izgubil zlato kratno iglo, vredno 7 K. Šivilja Marija Kaiserjeva je izgubila srebrn obesek s črko »S«, vreden 2 K. Štefanija Drolava iz izgubila zlat obesek od uhana, vreden 5 K. Posestnica Mar. Romova je našla svilnat solnčnik. Služkinja Marija Jamnikova je izgubila črno torbico z vsebino 4 K in 4 ključev. Na veseljenem prostoru v Tivoli ali v spodnjih restavracijskih prostorih se je izgubila včeraj popoldne črna denarnica z 10 kronskim bankovcem. Odda naj se v upravnistvu našega lista. Zlata za-

postala se je izgubila včeraj pri tivoljskem vodometu. Odda naj se v upravnistvu »Slov. Nar.« ali v trafiki na Jurčičevem trgu št. 3. — Našla se je na veseljenem prostoru v Tivoli ročna torbica. Dobi se v upravnistvu »Slov. Narod«. Našla se je letno poročilo in šolsko naznailo Ane Jerše. Dobi se pri ključavničarju Breskarju na Sv. Petra nasipu.

Najden pes. Ko sem odhajal v ponedeljek ponoči iz Ljubljane, pridružil se mi je zunaj mesta velik pes »Novofundlandec« z znakom mesta Ljubljane št. 570 in na vratu obešenim nagobčenikom. Lastnik ga dobi pri podpisnem, kjer se je že popolnoma udomačil. Pes je star in ne sliši na nobeno ime, kolikor jih ima pasja pratika. F. Kuralt Senčur pri Kranju.

V poljsnilo!

Vse one dame in gospe, ki imajo od včerajšnje velike Ciril-Metodove veselice še oddati denar — se vljudo prosijo, da ga ne oddajo vodstveni blagajni, ampak gospe Ivani Zupančičevi, glavni blagajničarki te veselice.

Narodna obramba.

Jubilejska darila družbi sv. Cirila in Metoda. Ob priliki družbene jubileja in velike skupščine je poslalo mnogo rodoljubov večje svote. Odbor objavi vsa ta darila v par dneh. Prosimo rodoljube, naj še nadalje prav pridno zbirajo za jubilejski dar.

Društvena naznanila.

Trgovsko bolnišče in podporno društvo v Ljubljani je imelo včeraj ob 10. dopoldne v sejni dvorani mestne hiše svoj 72. redni občni zbor. Zborovanje otvoril ravnatelj vamestnik gosp. Alojzij Lilleg. Iz poročila ravnateljstva povzamemo, da se je društveno premoženje povišalo za 2175 K 47 v. vključno temu, da so bili izdatki v preteklem letu mnogo večji nego prejšnjega leta. Ta uspeh je proizvodil največ dobiček pri društvenih vrednostnih papirjih in dva izredna dohodka: to je volilo Pavla Drahslerja v znesku 400 K in darilo podpornega člana g. Frana Souvana ml. v znesku 40 K. — Ob koncu l. 1909 je društvo štelo 591 članov. Vse bolniške podpore z zdravniškimi stroški vred se je izplačalo v preteklem letu 14.137 K 84 v.; pogrebni stroškov pa 480 K. — Društveno premoženje znaša 236.945 K 61 v. — Poročilo revizijskega odbora o pregledovanju računskih sklepov za leto 1909 in o skloniranju imovine, kakor tudi predlog ravnateljstva, da se odobre enkratne fakultativne podpore, ki jih je ravnateljstvo dovolilo in izplačalo leta 1909, se soglasno odobri. Tudi se soglasno sprejme predlog ravnateljstva glede podeljevanja izrednih podpor članom za leto 1910. V dveh slučajih se zviša mesečna podpora za 10 K. — Prošnja trgovcev v Brezicah za sprejem v društvo se odkloni, ker je kontrola zunanjih članov nemogoča. Prošnja nekega izstopivšega člana za zopetni sprejem se odkloni, ker je v društvenih pravilih določeno starost že davno prekoračil. — Razprava o prizivu nekega člana na občni zbor glede povrnitve bolniških stroškov odpade, ker se je zadeva medčasno poravnala. Pripomniti pa moramo, da bi društvo imelo kmalu prazne blagajne, ako bi imelo več takih članov. Pomisliti je namreč treba, da je bil dotični član bolan 37 dni, zdravnik pa je bil pri njem glasom zdravniškega spravevala štiridesetkrat. To je sreča za društvo, da nima mnogo takih članov.

Slov. tel. društvo »Sokol« v Radovljici priredi dne 10. t. m. veselico s telovadbo, kjer nastopi poleg rednih telovadcev tudi obrtni naraščaj. Veselica se vrši pri bratu R. Kunstlju. Začetek ob 4. popoldne.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Ker se v kratkem otvori dramatična šola slovenskega deželnega gledališča v Ljubljani, naj se nemudoma oglašijo v pisarni ravnateljstva vsi oni gospodje in dame, ki se hočejo posvetiti slovenski dramski umetnosti. Dramatična šola obsega teoretski in praktični pouk, ki ga dajejo brezplačno ravnatelj in prvi slovenski igralci in igralka v gledališki dvorani meseca julija, avgusta in septembra. Koncem pouka se priredi javna gledališka predstava. Priglasila sprejema ravnateljstvo vsak dan dopoldne od 9. do polu 1. in popoldne od 5. do polu 7. v gledališki pisarni. Za lanske gojenice dramatične šole je letos ponk obvesen, ako reflektujejo na gažo v prihodnji sezoni.

V areni »Narodnega doma« je bila v petek zvečer gledališka predstava. Vzhle neugodnemu vremenu je predstavo vendar posetilo precejšnje število občinstva in s tem pokazalo,

da ve ceniti slovenskega umetnika. — Gospod Stojkovič, se je po več letih zopet predstavil ljubljanskemu občinstvu in si s svojo lepo igro in prijetnim organom osvojil simpatije poslušalcev. Gospa Stojkovič, mlada in simpatična igralka je napravila jako ugoden vtis. Gospodje člani slovenskega gledališča, kateri so pomogli spopolniti gledališki večer s svojim sodelovanjem so s tem pokazali svojo kolegialnost. Gospod in gospa Stojkovič bi bila porabna na vsakem velikem gledališču in morda bi kazalo ju pridobiti za naš oder.

Slovenski jug.

Pravila društva »Ljudevit Gaj« na Dunaju potrjena. Z Reke poročajo, da je vlada potrdila pravila šolske družbe »Ljudevit Gaj«. Društvo se bo zdaj konstituiralo ter takoj začelo s svojim delovanjem, da more še letos ustanoviti hrvaško šolo na Reki.

Novi predsednik bos-hercegovskega saborja. V sled smrti predsednika bos-herceg. saborja Ali bega Firdusa, je postal aktualno vprašanje novega predsednika. »N. Freie Presse« dobiva iz Sarajeva vest, da hočejo Srbi, ki so že pri imenovanju predsednika Firdusa zahtevali, naj pride na predsedniško mesto Srb, ponoviti to svojo zahtevo. Drugi listi pišejo, da žele Srbi imeti na predsedniškem mestu Srba Šolo, sedanjega podpredsednika.

Trgovinska pogodba med Črno goro in Turčijo. V soboto sta min. predsednik Tomanović in turški poslanik Baki-Bey ratificirala med Črno goro in Turčijo sklenjeno trg. pogodbo.

Po slovanskem svetu

Nemci, Turki in vseslovanski kongres. Na napade nemških in turških listov na kongres, je odgovoril predsednik pripravljalnega odbora Bobčev v bolgarskih listih, tam pravi: »Nezaupanje, ki ga goje gotovi nemški in turški krogi, napravlja žalosten dojem. Mi Slovani smo mirni, kadar hočejo Nemci ali Turki z raznimi organizacijami, kongresi, društvi in kulturnimi manifestacijami ojačiti svoj narodni razvoj. Mi Jugoslovani se zelo radujemo, da so se Turki sedaj spravili, ker smo prepričani, da je tudi slovanski močim v evropski Turčiji z uvedenjem konstitucije omogočen razvit in napredek. Zato smemo pričakovati, da bo tuj svet, a osobito naši turški sosedji imeli pravo mnenje o našem kongresu. Slovanski kongres ne bo demonstracija zoper kak narod, temveč miren sestanek, ki naj širi medsebojno spoznavanje in kulturno zblizanje. Svojem turškim sosedom moramo odprto tudi toliko reči, da ne kujemo proti njim nikake zarote, ker smo prepričani, da je Balkanska brez Turčije nemogoča, a napram Nemcem izjavljamo, da nimamo nikakoršnih tajnih ciljev. Kar se tiče onih slovanskih bratov, ki nočejo priti v Sofijo, ponavljam, da jim je najpotrebnejši rusko-poljski mir, in torej slovanski kongres, Vsak Slovan bo dobil vtisk, da tisti, ki se ogiblje dogovora, ne želi miru.

Poljaki na Dunaju. Na Dunaju je več Poljakov nego v Bukovini. Imajo pet šol in veliko knjižnico z 22.000 zvezki, katero vzdržuje »Biblioteka polska«. Njen predsednik je od l. 1895. sedanjí finančni minister Bilinski. Biblioteka vzdržuje tudi čitalnico in eno šolo. Ostale šole ima v svojih rokah »Stowarzyszenie szkoly polskiej«. Za ljudsko izobrazbo skrbi »Unyversytet imienia Mickiewicza«. Poljska organizacija na Dunaju trpi vsled slabih finančnih razmer in pa vsled tega, ker so pri tem udeleženi le višji krogi. Vsled tega šolska akcija ni enotna. Tako se tudi poljski soc. demokrati na Dunaju za njo ne brigajo. Velikega pomena bi bilo, da se dunajski Poljaki na demokratični podlagi preorganizirajo ter stopijo v stik z drugimi Slovani. Če bi se vsi dunajski Slovani dobro organizirali — tedaj bi se res lahko govorilo o slovanski nevarnosti.

Razne stvari.

* Vas pogorela. Vas Jasno-Ujfaln v okraju Abany na Ogrskem je pred dvema dnevnoma popolnoma pogorela. Upepeljenih je 42 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji. Zgorelo je tudi pet ljudi, mnogo jih je dobilo težke poškodbe. Ljudje so bili tako zbegani, da so se hoteli rešiti v že goreči cerkvi. Duhovniku in nekaterim pogumnim možem se je posrečilo, da so izgnali ljudi iz cerkve. Komaj se je to zgodilo, se je cerkev zrušila. Ogenj so zaneli otroci.

* Klerikalno manevro. »Osservatore Romano« objavlja »motu proprio« t. j. ukaz papežev, ki se nanaša na prisego, ki jo morajo prisesti oni, ki hočejo postati doktorji sv. pisma. Formula vsebuje obljubo, da bo bodi doktor sv. pisma zvesto in popolnoma ohranil temeljne nauke in doktrine, katere je našel ali še našel ali pa pooblaščen avtoritativno komisijsko, kot najvišje navodilo in načelo za vse svoje študije, da jih bo vedno

smatral za nedotakljive in da ne bo nikdar izpodbijal teh temeljnih naukov in doktrin, niti pri pouku niti na kak drug način s besedo ali pisanjem.

* Godba in ples na gorečem parniku. Parnik »Grecian«, ki je bil namenjen iz Filadelfije v Boston, je začel med potjo goriti. Ko je kapitan proti polnoči uvidel, da se ognja ne more več pogasiti, je pustil zbuditi vseh osemdeset pasažirjev, zbral jih je na krovu ter jim naznanil: »Peljemo se nazaj, nevarnosti ni! Na to je dal kapitan igrati klavir in pasažirji so plesali pri ognju, dokler niso prišli v Filadelfijo nazaj. Poškodovan ni bil nihče. Ogenj so potem v pristanu pogasili.

* Triad je centralna organizacija tajnih revolucionarnih kineških družb. Organizacija je razširila svoje delovanje po vsem Kitajskem in po ostalih delih Vzhodne Azije in ima več milijonov članov. Na čelu organizacije stoji dr. Sun - Yat - Sen, najagilnejši kineški revolucionar, nekogar glavo je kineška vlada že večkrat razpisala ceno 50.000 frankov. On se pa svobodno giba po državi in nadalje organizuje revolucionarce. Organizacija dela zoper tujece na Kineškem, poziva narod na izgon tujcev, ravnotako dela proti mandžurski vladajoči kineški dinastiji. Sun - Yat - Sen trdi, da ima vedno na razpolago armado s 100.000 možmi in da lahko vsak čas začne z revolucijo.

Telefonska in brzajavna poročila.

Pogajanje za stvarni kompromis.

Dunaj, 4. julija. Stranke večine, najbolj pa krščanski socijaleci in socijalni demokratje se vedno bolj spoprijateljajo z mislijo, da bi kazalo skleniti z Jugoslovani stvaren kompromis sledeče vsebine: Reprociteta zagrebške univerze, slovenske docenture v Pragi in v Krakovu. Nemci trdijo, da takega kompromisa ne sklenejo. Če se pa posreči opoziciji s svojo vztrajnostjo pokazati vladi in večini, in da ne odneha od svoje taktike, je zelo verjetno, da stojimo jutri pred stvarnim kompromisom. Odločevalo bo, kako stališče bodo zavzemali socijalni demokratje, katerim je mnogo na tem, da zbornica še dalje zbore in da se zasedanje ne odgodi. Čim bolj bodo torej kazali t. r. naklonjenost slovenskim zahtevam, tem večja je tudi nevarnost za vlado in večino, da mora odnehati od svojega stališča. Odločilno pri tem pa je tudi, kako se bodo obnašali Poljaki, glede katerih sta večina in vlada v veliki nervoznosti. Danes popoldne ima »Poljski klub« sejo, v kateri se bo odločevalo o bodoči taktiki. Zatrjuje se, da hočejo Poljaki v tej seji skleniti ostro resolucijo proti vladi, kar se pa taktike tiče, hočejo prepustiti odločitev prezidiju. Bilo bi proti vsem tradicijam »Poljskega kluba«, ako bi neposredno po sedanjem napetem razmerju z vlado Poljaki takoj spremenili svojo taktiko in bi jih to napravilo tudi popolnoma nemogoče med Slovani.

Dunaj, 4. julija. Včeraj in danes se je po dunajskih časopisih mnogo pisalo za stvarni kompromis z Jugoslovani in se navajalo tudi že popolnoma konkretne predloge, katere je haje sprejel dr. Šusteršič, oziroma »Slovenski klub« popolnoma na svojo pest, ne da bi večina vedela kaj za to. To pa je kaj malo verjetno, ker je naravnost izključeno, da bi se sedaj, ko je vendar domjenjeno skupno in solidarno postopanje, kdo spuščal v pogajanja. Poslanci »Slovenskega kluba« z vso odločnostjo dementirajo, da bi se bil kdo bodisi z vlado bodisi z večino pogajal. — Kar se tiče vladne izjave, da ne dovoli v zadevi italijanskega fakultetnega vprašanja nobene politične kompenzacije, je vaš poročevalec pozivel, da tudi Nemci ne bodo dovolili brezpogojno italijanske fakultete in da dobe za kompenzacijo nemško navtiško šolo v Trstu.

Iz proračunskega odbora.

Dunaj, 4. julija. Seja proračunskega odbora se je pričela ob 10. Poslanec dr. Korosec ostro kritikuje pomanjkljivost zapisnika o zadnji seji. Predsednik mora priznati, da je zapisnik res pomanjkljiv. Za njim govori Gostinčar, za tem socijalni demokrat Nemec, ki napada Čeha, ker podpirajo obstrukcijo in s tem tudi vlado. Za tem govori neki nemški poslanec, ki je izjavil, da niso Nemci iz kulturnih temveč iz političnih vzrokov za italijansko fakulteto. Seja se ob polu 2. prekine za pol ure in se bo menda končala ob 5.

Koerber proti Blomertu.

Dunaj, 4. julija. Organ bivšega ministrskega predsednika Koerberja »Der Morgen« ostro graja postopanje sedanje vlade in ministrskega predsednika ter dolgi njegovo vlado, da je deloma in nerodnosti, deloma pa iz hudobije privlekel Avstrijo na rob propada. Postopanje je popolnoma izgubeno. Sprememba se mora iz-

vršiti najkasneje do jeseni. Prihodnje ministrstvo pa bo imelo jako oteženo pot sankcije, ker je ministrski predsednik Bienerth postopal po načelu: a pres nous le deluge.

Nove vladne ponudbe.

Dunaj, 4. julija. Vlada je ponudila Slovincem mesto posebnih slovenskih stolic posebnih slovenske izpitne komisije v Graecu in na Dunaju. Ta ponudba je seveda nesprejemljiva.

Avtomobil se je razbil.

Budimpešta, 4. julija. Včeraj je zadel nek avtomobil ob tovorni voz. Ena oseba je mrtva, tri so težko ranjene.

Hrvatsko-srbska koalicija se ne udeleži slovanskega kongresa v Sofiji.

Zagreb, 4. julija. Na intervencijo ministrskega predsednika grofa Khuen-Hedervarya po sekijskem šefu Nikoliću je hrvaško-srbska koalicija sklenila, da odpove svoje sodelovanje na vseslovanskem kongresu v Sofiji.

Slovanski shod v Sofiji.

Sofija, 4. julija. Od udeležencev shoda je dospel semkaj samo en del, ker je več odposlancev zamudilo vlak v Zemunu. Sprejem je bil naravnost velikanski, mnogo pozdravnih govorov, slavnostni dejeuner. Mesto je v zastavah.

Gospodarstvo.

— Osmi avstrijski vinarski kongres se vrši od 5. do 10. septembra t. l. na Dunaju. S tem kongresom so združena ne-le razna važna, avstrijsko vinarstvo zadevajoča strokovna posvetovanja in zborovanja, ampak tudi gotovo jako poučna mednarodna razstava vinarskih in kletarskih strojev, potrebščin in znanstvenih pripomočkov. Obenem so s kongresom združeni razni izleti v velike dunajske kleti itd. Tega kongresa se lahko udeleži vsak interesent, ako se poprej zaslji pri avstrijskem državnem vinarskem društvu, oz. pri njegovem poslovodstvu v Kremsu. Kongresnim referentom za vinarske zadeve v Vojvodini Kranjski je bil izvoljen c. kr. vinarski nadzornik B. Skalicky v Rudolfovem, ki daje prostovoljno tudi tozadevna pojasnila. Ker se v tem času vrši na Dunaju tudi še mednarodna lovska razstava, je pričakovati tem večje udeležbe, ker si interesenti lahko obe razstavi hkrati ogledajo. Kakor znano, dala je južna železnica povodom lovske razstave izletnikom na Dunaj znaten popust pri vožnji. Zeleti je, da je Kranjska na kongresu častno zastopana, da pokaže, da se zanima za važne vinarske zadeve. Pokažimo, da Kranjci — nismo zaspani! Komur je mogoče, naj se torej 5. septembra poda na cesarski Dunaj.

— **Mestna hranilnica v Kranju.** V mesecu juniju 1910 je 251 strank vložilo 74.975 K 38 v. 246 strank dvignilo 60.399 K 52 v. 11 strankam se je izplačalo posojil 22.000 K. Stanje hranilnih vlog brez o. l. polletju 1910 kapitalizovanih vložnih obresti 4.472.025 K 28 v. Stanje hipoteknih posojil 2.991.983 K. Stanje 479.684 K 22 v. Denarni promet 242.449 K 77 v.

Bratje!

Ker smo šele danes prejeli definitivno poročilo od »Hrvaške Sokolske Zveze« glede odhoda posebnega vlaka v Belgrad in Sofijo, morali smo na podlagi tega poročila naš prvotno določeni odhod preložiti, in sicer odpotujemo z brzovlakom v sredo 6. t. m. ob 11-36 dopoldne, kar naj blagovolijo udeležniki vzeti na znanje.

Na zdar!

Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze.

Slovenci in Slovenke! Ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 3. julija: Milan Pelan, trgovski blagajnik, 59 let, Marije Terezije cesta 11. — Franciška Turk, branjeveva žena, 53 let, Emonska cesta 10. — Karel Drnovšek, ključavničarski pomočnik. Cesta v mestni log 15. — Ivana Fajgelj, hči vinskega trgovca, 33 let, Radečkaga cesta 11. — Anton Nečimer, pocestnikov sin, 31 let, Radečkaga cesta 11. — Ivan Gerlj, pocestnikov sin, 5 let, Streliška ulica 15. Dne 4. julija: Sestra Anastazija Simonišek, usmiljenka, 36 let, Radečkaga cesta 11. V deželni bolnici: Dne 29. junija: Jožep Smole, pocestnikov sin, 10 mesecev. Dne 30. junija: Marijana Benet, kočarjeva žena, 38 let. Dne 1. julija: Bernard Pokovec, poljski delavec, 44 let. Dne 2. julija: Jožep Lampel, ključavničarski pomočnik, 36 let. — Marija Muster, pocestnikova hči, 23 let.

Metereološki poredki.

Vilina na morju 2002. Srednji letni deževje 2002 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
2. pop. 9. zv.	732-8 732-0	21-8 16-3	sr. jvzh. sl. szahod	del. jasno "
3. 7. zj.	730-6	14-0	sl. jvzhod	megla
2. pop. 9. zv.	729-6 730-5	23-0 10-7	sr. jzh. moč. szah	del. jasno nevihta
4. 7. zj.	731-4	11-4	sl. svzhod	pol oblač.

Srednja predvčerajsja temperatura 16,9°, norm. 19,2° in večerjska 15,9°, norm. 19,3°. Padavina v 24 urah 1-1 mm in 13-1 mm.

+

Roza Pelan roj. Pogačnik naznanja v svojem in v imenu svojih otrok **Janči, Milena in Stano**, da je njen preljubljeni soprog, oziroma oče, brat in svak, gospod 2285

Milan Pelan
blagajnik pri trdnici Fr. Ks. Souvan

včeraj ob pol 10. uri po noči po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspal.

Popreb rajnika bo dne 5. julija ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Križu na pokopališču k sv. Križu. Sv. maše zadušniče se bodo brale v raznih cerkvah.

Ljubljana, dne 4. julija 1910.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja ob boleznih in smrti naše nepozabne hčere, sestre in tete, gospodične

Rezike Hrovatin

izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Posebno se še zahvaljujemo blag. gg. vipavskim uradnikom, p. n. vipavskemu učitelstvu kakor tudi vsem drugim prijateljem in znancom iz Vipave in okolice za spremstvo k večnemu počitku, gg. pevcem sl. »Pevskega društva« in sodelujočim gg. učiteljem za ginitivo in tolažilno petje ter darovalcem krasnih vencev.

Vipava, dne 1. julija 1910.

2283 **Obitelj Hrovatin.**

Išče se 2284

komptuarist

zmožen knjigovodstva in trgovske korespondence v slovenskem, hrvaškem in nemškem jeziku. Stroje pisja zmožni imajo prednost. Ozira se le na ponudnike z daljšo prakso.

Ponudbe naj se pošilja pod »manufaktura« na upravn. »Slov. Naroda«

V kavarni Europi

je še jako ceno na prodaj

1 biljard, 1 veliko zrcalo, okrogle in štirioglate kamenite mize iz belega mramorja, kavarniška blagajna, stojala za obleke, 3 lestevenci za plin.

2259

Za novo urejeno **parno izvozno mlekarstvo** v zvezi s prešičerejo iščem

kompanjona

ki bi obenem prevzel tudi vodstvo tega podjetja. Lepi dohodki. Vzrok: velika zaposlenost.

Ponudbe, le resne, na: Eksportna mlekarna Kranj, poštno ležeče; do 15. t. m.

Za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno damatinsko vino 1774

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4 —.

Br. Novakovič, Ljubljana.

Pozor!

Izurjen žagar

na leseni in železni jarem, ki zna dobro rezati tavalate s 4 listi in jelovino na 3 liste ter je zmožen vsega popravila sam, išče primerne službe v tovarni ali na dobri vodni žagi, kjer ne manjka lesa. Delo prevzame v akord ali proti mesečni plači, po dogovoru.

Naslov: M. P., poste restante Noče pri Mariboru, 2276

Zaloga
sukna, platna,
modnega in
manufakturnega
blaga.

Franc Souvan sin, Ljubljana
Mestni trg šte. 22 in 23.
Manufakturna veletrgovina. 2280
Narodno podjetje.

Največja zaloga
preprog.
Popolne opreme
za neveste.

Učenke
se sprejme 2254
na stanovanje in hrano.
Klaviir in vrt na razpolago.
Streliška ulica šte. 18.
Prodaja se iz preste roke lopa

vila

obstoječa iz dveh stanovanj, z najmodernejšim komfortom urejena, s krasnim vrtom in na lepem prostoru v Ljubljani. 2241

Kje, pove upravn. »Sl. Naroda«.

Josip Sterle,
poselnik in premirani medvedji lovec v Koritnicah, pošta Knežak pri št. Petru na Krasu piše sledeče:

Gospodu
Gabrijel Piccoliju
lekarnarju
v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem že vso z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini ter se vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 stekleničic Vaše tinkture za želodec. 711

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel glavno zastopstvo

„Prve Češke“ življenske zavarovalnice.

1986 Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite.

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg št. 6, I. nadstr.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Pozor kolesarji!

Močna kolesa od 110K naprej, finejša od 150K naprej.

Glavna zaloga „Puchovih“ koles

kot znana najfinejša z najlažjim tokom.

Vse kolesarske potreščine, popravila in najnovejši fini

šivalni stroji po najnižjih tovarniških cenah.

FR. ČUDEN
trgovec v Ljubljani.
— (enaki zastoj in pošiljke post.) —

Št. 19734 2279 1

Razpis
ustanove za uboge vdove.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. Visokosti gospe nadvojvodinje Marije Valerije razdeliti je 400 K med petero ubogih vdov ljubljanskih.

Prošnje za podelitev teh podpor je vlagati pri mestnem magistratu do dne 20. julija letos.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 24. junija 1910.
Županov namestnik: Vončina, I. r.

Za
hopalno sezono

obleke, plašče, fotirne rjuhe in brisače, čevlje, avto, klobuke, plavalne hlače in vse druge po treščine priporočila.

modna trgovina

Š. Magdič

Ljubljana,
nasproti glavne pošte.

Praktikant

popolnoma vešč nemščine, slovenščine, eventualno tudi italijanščine v govoru in pismu, se sprejme za šlesko razpošiljalnico sukna pod ugodnimi pogoji. 2782

Dopisi pod „Tuchversandpraktikant 84874“ na anončno ekspedicijo M. Dukes nasl., Dunaj I./1.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvoček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1910.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-08 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

7-25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-12 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linc, Prago, Draždan, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolin.

11-40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.

11-52 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.

3-30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

6-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Tržič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Vleissingen, Trbiž.

7-40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10-10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

Odhod iz Ljubljane (državni kolektor).

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2-05 popoldne. Mešanec v Kamnik.

7-35 zvečer. Meša ec v Kamnik.

11- ponoči. Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)

7-09 zjutraj. Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiža.

8-52 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

11-20 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Gorice, Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vleissingena, Düsseldorfa, Kolina, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta. Badgasteina, Beljaka.

2-59 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

4-17 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Tržiča.

6-58 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prage, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja j. k.

8-15 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiža, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Tržiča.

9-07 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.

11-22 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice).

6-46 zjutraj. Mešanec iz Kamnika.

10-59 dopoldne. Mešanec iz Kamnika.

6-10 zvečer. Mešanec iz Kamnika.

10-30 po noči. Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

Neveste, ženini, gospodinje in gospodarji!

Anton Šarc
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 8

boče svojo zalogo radi preselitve svoje trgovine zmanjšati in prodaja perila, platna, vezanje in sploh vse v to stroko spadajoče predmete po izdatno znižanih cenah.

Lično in solidno, doma izdelano perilo, je iz najtrpežnejšega blaga in si ga lahko vsak ogleda, ne da bi bil prisiljen kaj kupiti.

1918 K obilnemu posetu vljudno vabi

Anton Šarc, Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 8.

Prešernove slike
prodaja in pošilja po poštne povzetju
IV. Bonač v Ljubljani.
Cena slike 5 kren. 2073

Uradniško hranilno društvo
Gradec, Herrengasse 7, II. nadstr.
Osebn. kredit in posojila za ranžiranje uradnikom, profesorjem, učiteljem umirovljenecem itd. pod najugodnejšimi pogoji eventualno tudi brez porokov proti enkratnemu poroščenemu prispevku. Nikakih predstroškov. Prospekte in pojasnila daje za Kranjsko: 4845

J. Kosem, Ljubljana,
Krakovski nasip št. 22.

Poslovodja
za trgovino z mešanim blagom, manufakturno, specerijo, železnino, usnjem, steklom, porcelanom, drobnim blagom in deželnimi pridelki za podružno trgovino v Savinski dolini

se išče.

Prijazne ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda«. 2255

Nikdar več!

ne premenjam mila, odkar rabim **Bergmannovo lilijino mlečno milo z lesenim konjičkom** (znamka lesen konjiček) trdnice Bergmann & Co., Dečin na L., ker je to edino najbolj učinkujoče medicinalno milo proti solničnim pegam in za negovanje lepe, mehke in nežne polti. Kos po 40 vin. se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah itd. II 505